

XYLOTRECHUS CHINENSIS

Zagrożenie dla upraw morwy w Europie

Dorosły chrząszcz (po lewej) oraz larwa (po prawej) *Xylotrechus chinensis*; na korze sosny (po lewej), fot. dzięki uprzejmości Victor Sarto i Monteys, Institute of Environmental Science and Technology (ICTA), Hiszpania; <https://gd.eppo.int/taxon/XYLOCH/photos>.

Chodniki larwalne *X. chinensis* w drewnie morwy – po usunięciu kory (po lewej) oraz otwory wylotowe *X. chinensis* na pniu morwy; dzięki uprzejmości Àngels Blanquez, Ripollet municipality, Hiszpania (po lewej) oraz Glòria Torras i Tutusaus, Ajuntament de Barberà del Vallès, Hiszpania (po prawej); <https://gd.eppo.int/taxon/XYLOCH/photos> <https://gd.eppo.int/taxon/XYLOCH/photos>.

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Xylotrechus chinensis (Chevrolat) jest chrząszczem z rodziny kózkowatych (Cerambycidae). Pochodzi on ze Wschodniej Azji, gdzie występuje w Chinach, Japonii, Korei Północnej i Południowej oraz na Tajwanie. W Europie gatunek ten został stwierdzony w Hiszpanii (w 2013 r.), Grecji (Kreta, w 2017 r.) i Francji (2018 r.). Ponadto, szkodnik został przechwycony przez Niemcy w opakowaniach drewnianych i przesyłce artykułów dekoracyjnych pochodzących z Chin.

Ciało dorosłych chrząszczy *X. chinensis* ma 15-25 mm długości i jest żółte z charakterystycznymi brązowymi paskami na przedpleczu i pokrywach. Larwy mają budowę typową dla kózkowatych, tj. są białawe, beznogie z ciemniejszą głową.

Rośliny żywicielskie

Żywicielami *X. chinensis* są morwy (*Morus* spp.), zwłaszcza *M. alba* (morwa biała), *M. bombycis* i *M. nigra* (morwa czarna). W doniesieniach literaturowych z Chin, jako żywicieli szkodnika wymienia się także jabłonie (*Malus* spp.), grusze (*Pyrus* spp.) i winorośl (*Vitis vinifera*), lecz na żadnej spośród tych roślin gatunek ten nie był notowany w Europie i możliwość jego rozwoju w warunkach europejskich wymaga potwierdzenia, zwłaszcza że badania przeprowadzone w Hiszpanii wykazały, że w warunkach doświadczalnych szkodnik nie porażał roślin winorośli.

Objawy występowania i szkodliwość

Samica składa na powierzchni kory ok. 80 jaj. Wylęgające się larwy wgryzają się pod korę drzewa, drążąc korytarze w łyku i kambium, tam też zimują. Pod koniec rozwoju larwy wgryzają się promieniście do ksylemu i przepoczwarzają się.

Osobniki dorosłe wychodzą przez okrągły otwór o średnicy około 5 mm. Szkodnik może doprowadzić do śmierci drzew, chociaż jego rozwój może mieć miejsce także w ściętych kłodach drewna oraz opakowaniach drewnianych. Na obszarach swojego występowania w Hiszpanii, Grecji i Francji szkodnik wywołał śmierć tysięcy drzew morwy. Zgodnie z oceną (kategoryzacją) przeprowadzoną przez Europejskie Biuro ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), większość państw europejskich (w tym Polska) spełnia warunki do zasiedlenia przez ten gatunek. Jakkolwiek, jak dotąd w Europie szkodnik został stwierdzony na obszarach o klimacie cieplejszym niż w Polsce.

W przypadku wystąpienia u nas szkodnika tylko na morwach, podobnie jak w innych krajach europejskich, jego znaczenie gospodarcze byłoby stosunkowo niewielkie, z uwagi na małe znaczenie tych drzew w naszym kraju. Natomiast pojawienie się szkodnika na jabłoniach lub gruszach mogłoby wywołać znaczne straty w produkcji sadowniczej.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Dorosłe chrząszcze mogą wykonywać przeloty na niewielki dystans. Na większe odległości szkodnik może rozprzestrzeniać się z roślinami do sadzenia gatunków żywicielskich, drewnem, opakowaniami drewnianymi i wyrobami ciętymi gałęziami sosny i innych żywicieli.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Xylotrechus sinensis* **nie podlega obowiązkowi zwalczania** (nie jest to agrofag kwarantannowy w Unii).